

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО

УДК 347.77

ЗАХИСТ ПРАВ НА ПРОМИСЛОВИЙ ЗРАЗОК

Ірина Батько

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, Львів, Україна, 79000,
e-mail: Iryna.Batko@lnu.edu.ua
ORCID.ID: 0000-0002-5561-2747*

Присвячено розгляду питання щодо форм, способів та порядку захисту прав інтелектуальної власності на промисловий зразок. Проаналізовано особливості захисту прав на промислові зразки. В рамках цього дослідження, автором аргументовано те, що ініціювати захист прав інтелектуальної власності на промисловий зразок може і власник промислового зразка, яким є особа, котрій належать права на промисловий зразок унаслідок факту його реєстрації (зареєстрований промисловий зразок) або внаслідок факту доведення його до загального відома; і суб'єкт, який набув виключні майнові права інтелектуальної власності на підставі правочину, а також за згодою власника промислового зразка – особа, яка отримала ліцензію на такий промисловий зразок. Доведено, що захист прав інтелектуальної власності на промисловий зразок може бути і юрисдикційним, і неюрисдикційним, може відбуватись у позасудовому порядку, а також у судовому порядку. Встановлено, що Закон «Про охорону прав на промислові зразки» не передбачає обов'язку сторін щодо вжиття заходів досудового врегулювання спору в цій категорії справ. Проте претензійний порядок вирішення спору, зазвичай, передує судовому. Встановлено, що новелою є запровадження такого способу захисту як визнання прав на промисловий зразок недійсними повністю або частково. Цей спосіб захисту, може бути застосований і Апеляційною палатою НОІВ, і судом. Обґрунтовано, що встановлення факту відповідності промислового зразка таким критеріям охороноздатності як новизна та індивідуальний характер; встановлення факту ідентичності оспорюваного та протиставлюваного промислового зразка; встановлення факту і дати доведення промислового зразка до загального відома потребують спеціальних знань, а тому при вирішенні такої категорії справ судом для вирішення цих питань призначається експертиза у галузі інтелектуальної власності. Встановлено, що власник незареєстрованого промислового зразка, доведеного до загального відома, має право забороняти його копіювання та використання промислового зразка за умови, що таке використання є наслідком копіювання незареєстрованого промислового зразка. Обґрунтовано, що найбільш поширеними способами захисту, які використовуються при захисті прав інтелектуальної власності на промисловий зразок, є: зобов'язання порушника припинити дії, що порушують право та відшкодувати завдану шкоду, а також визнання прав на оспорюваний промисловий зразок недійсними, у разі, якщо позивач вважає, що його права порушені внаслідок існування прав на такий промисловий зразок. Встановлено, що нова редакція закону про охорону прав на промислові зразки формулює

спосіб захисту як «визнання прав на промисловий зразок недійсними», а не визнання недійсним патенту (свідоцтва).

Ключові слова: інтелектуальна власність, промислова власність, майнові права інтелектуальної власності, авторське право, патент, свідоцтво.

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vla.2024.78.108>

Постановка проблеми. Ефективний захист прав інтелектуальної власності на промислові зразки є запорукою чесної та активної конкуренції на ринку товарів і послуг, боротьби з існуючими зловживаннями правами, зокрема, патентним тролінгом. Законодавство у сфері промислової власності зазнало реформування у 2020 р. Переосмислення та актуалізація правового режиму промислового зразка, введення інституту незареєстрованого промислового зразка відповідно до сучасних викликів та стандартів ЄС, зумовило свою специфіку в захисті прав інтелектуальної власності на такі об'єкти. Задля того, аби захист прав інтелектуальної власності досягнув своєї кінцевої мети – відновлення порушеного, невизнаного чи оспорюваного права, – необхідним є обрання найбільш ефективної форми (порядку) захисту прав, належне формулювання позовних вимог відповідно до запропонованих законодавцем способів захисту права, формування достатньої доказової бази. Усі ці питання потребують глибокого наукового аналізу задля пропонування ефективних рекомендацій суб'єктам правозастосування.

Цілями статті є характеристика порядку захисту прав інтелектуальної власності на промислові зразки, обґрунтування висновків щодо вдосконалення правового регулювання досліджуваних відносин.

Завданням статті є дослідження особливостей захисту прав інтелектуальної власності на промислові зразки, окреслення форм та порядку такого захисту, виокремлення специфіки способів судового захисту прав на промислові зразки, формулювання позовних вимог та формування доказової бази згідно з новою редакцією Закону України «Про охорону прав на промислові зразки».

Аналіз останніх наукових досліджень та публікацій. Питання правової охорони та захисту прав на промисловий зразок були предметом наукових досліджень таких провідних вітчизняних учених, як: Давид Л. Л., яка досліджувала особливості виникнення суб'єктивних цивільних прав на патент на промисловий зразок; Дорошенко О. Ф. та Ряботягова Л. І., які зосередили свій науковий інтерес на особливостях експертизи з питань інтелектуальної власності, яка проводиться щодо промислових зразків, дослідженні обставин доведення промислового зразка до загального відомо та особливостях правової охорони незареєстрованих промислових зразків; Еннан Р. Є., предметом наукових досліджень якого є захист прав на промисловий дизайн; Капіца Ю. та Воробйов В., які висловлювали свої наукові позиції щодо особливостей охорони прав на промислові зразки в Європейському Союзі; Тарасенко Л. Л., який досліджував новачки щодо охорони промислових зразків та ін.

Виклад основного матеріалу. Інститут захисту прав інтелектуальної власності на промислові зразки зазнав вагомих змін з оновленням редакції Закону України «Про охорону прав на промислові зразки» [1] (далі – Закону) та затвердженням Наказу Мінекономіки Про затвердження Регламенту Апеляційної палати Національного органу інтелектуальної власності від 23.11.2023 р. № 17768 (далі – Регламенту) [2]. Зміни торкнулися способу захисту прав на промисловий зразок та позасудового порядку визнання прав на промисловий зразок недійсними Апеляційною палатою НОІВ.

Фактично, будь-яке порушення прав власника зареєстрованого чи незареєстрованого промислового зразка тягне за собою відповідальність, встановлену законом. Така відповідальність може бути і цивільно-правовою, і кримінально-правовою (ст. 177 Кримінального кодексу України). В рамках цієї наукової статті зосередимо свою увагу власне на цивільно-правових способах та формах захисту прав інтелектуальної власності на промисловий зразок.

Ініціювати захист прав інтелектуальної власності на промисловий зразок може як суб'єкт – первинний – той, у кого таке право внаслідок реєстрації (на зареєстрований) чи доведення промислового зразка до загального відома (щодо незареєстрованого) промислового зразка виникає вперше, або ж вторинний суб'єкт – кому майнові права інтелектуальної власності перейшли на підставі договору чи іншого правочину (звернення стягнення на предмет застави, спадкування тощо) або ж якщо такому суб'єкту надано дозвіл на використання промислового зразка. Зокрема, про це згадано частково і в ч. 2 ст. 26 Закону, відповідно до якої вимагати поновлення порушених прав власника зареєстрованого промислового зразка може за його згодою також особа, яка придбала ліцензію. Закономірно, що інші вторинні суб'єкти в цій статті не згадуються, зважаючи на те, що в разі передання їм комплексу виключних майнових прав інтелектуальної власності на промисловий зразок, вони стають у розумінні цього Закону «власником промислового зразка» – суб'єктом прав інтелектуальної власності на зареєстрований промисловий зразок та/або незареєстрований промисловий зразок (ст. 1 Закону).

Слід зауважити, що захист прав особи може відбуватись у позасудовому порядку (внаслідок пред'явлення претензії та виконання вимоги, яка з неї слідує; із застосуванням медіації; шляхом звернення до Апеляційної палати НОІВ) а також у судовому порядку. Відповідно до ст. 16 Цивільного процесуального кодексу України, а також ст. 19 Господарського процесуального кодексу України сторони вживають заходів для досудового врегулювання спору за домовленістю між собою або у випадках, коли такі заходи є обов'язковими згідно із законом. Претензійний порядок вирішення спору, зазвичай, передує судовому порядку, проте конкретно в цій категорії справ Закон не встановлює обов'язку сторін спочатку намагатися врегулювати спір у досудовому порядку.

Відповідно до ч. 2 ст. 26 Закону на вимогу власника зареєстрованого або незареєстрованого промислового зразка таке порушення повинно бути припинено, а порушник зобов'язаний відшкодувати власнику зареєстрованого або незареєстрованого промислового зразка завдану майнову шкоду шляхом відшкодування збитків чи виплати компенсації та/або завдану немайнову (моральну) шкоду [1]. Тарасенко Л. Л. слушно зауважує, що із введенням інституту незареєстрованого промислового зразка частково елімінувалась проблема, яка полягала в тому, що: немає охоронного документа на промисловий зразок – немає і прав на нього, зокрема права на захист [3, 198].

Як впливає із цього законодавчого положення, власник зареєстрованого чи незареєстрованого промислового зразка має право заявити вимогу про застосування таких способів захисту, як-от: припинення дії (бездіяльності), що порушує право, відшкодування майнової шкоди (виплата компенсації) та відшкодування моральної шкоди, які корелюють із п. 3, 8, 9 ч. 2 ст. 16 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України).

Так, наприклад, у Справі № 916/1500/19 предметом розгляду стали позовні вимоги про заборону відповідачеві здійснювати без дозволу власника майнових прав на промислові зразки за патентами України №18202 і №34551 реалізацію скляних

пляшок, що містять в собі суттєві ознаки промислових зразків позивача та про зобов'язання вилучити з цивільного обігу та знищити напої алкогольні – «Петриківська»™, що містяться в пляшках, в яких використано суттєві ознаки промислових зразків згідно патентів України №18202 і №34551, як такі, що були виготовлені та введені в цивільний обіг з порушенням майнових прав інтелектуальної власності [4].

Окрім цього, серед змін до Закону, які торкнулись введення нового інституту незареєстрованого промислового зразка, слід зауважити про особливості захисту прав на нього. Так, власник незареєстрованого промислового зразка, доведеного до загального відома, має право забороняти його копіювання та використання промислового зразка за умови, що таке використання є наслідком копіювання незареєстрованого промислового зразка. Промисловий зразок не вважається результатом копіювання, якщо його створено самостійною творчою працею автора, стосовно якого можна вважати, що він не був ознайомлений з промисловим зразком, доведеним до загального відома власником незареєстрованого промислового зразка. На підставі аналізу цих положень можна дійти висновку, що захист прав на незареєстрований промисловий зразок має свою специфіку порівняно із зареєстрованим промисловим зразком та вимагає вирішення питання, чи оспорюваний промисловий зразок є результатом самостійної праці його автора, а відтак – використання такого об'єкта не можна розглядати як факт копіювання та вважати такі дії порушенням прав на протиставлюваний незареєстрований промисловий зразок.

Слід зазначити, що у ст. 27 Закону зазначено, що юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у зв'язку із застосуванням цього Закону. А відповідно до ч. 2 ст. 16 ЦК України суд може захистити цивільне право або інтерес іншим способом, що встановлений договором або законом чи судом у визначених законом випадках [5].

Найбільш поширеними способами захисту, які використовуються при захисті прав інтелектуальної власності на промисловий зразок, є: зобов'язання порушника припинити дії, що порушують право та відшкодувати завдану шкоду, а також визнання прав на оспорюваний промисловий зразок недійсними, у разі, якщо позивач вважає, що його права порушені внаслідок існування прав на такий промисловий зразок. Зауважимо, що нова редакція Закону формулює спосіб захисту власне «визнання прав на промисловий зразок недійсними», а не патенту.

Доцільність та обґрунтованість таких змін перебувають у фокусі науковців у сфері інтелектуальної власності та є предметом наукових дискусій, адже інститут недійсності в цивільному праві доволі довго був застосовним до одно чи двосторонніх правочинів, а також документів (довіреності, державного акту про право власності на землю тощо). Враховуючи, що Законом сьогодні охоронний документ на промисловий зразок змінився із патенту на свідоцтво, при формулюванні позовної вимоги слід враховувати, що належним способом захисту буде таки визнання прав на промисловий зразок недійсними, а не визнання недійсним свідоцтва, адже обрання неналежного способу захисту може мати наслідком відмову в задоволенні позовних вимог.

А втім, практика застосування такого способу захисту наразі є поодинокую, більшість справ, ініційованих до набрання чинності відповідними змінами стосуються розгляду такої позовної вимоги, як визнання недійсним патенту. Закон не встановлює обов'язку позивача змінити предмет позову і викласти позовну вимогу в новій редакції, відтак ще певний період часу в Єдиному державному реєстрі судових рішень з'являтимуться актуальні нові судові рішення, які вирішуватимуть питання про задоволення чи відмову в задоволенні власне цих позовних вимог.

Так, наприклад, Рішенням Печерського районного суду м. Києва від 23.11.2023 року у Справі № 757/7720/22-ц про визнання недійсним патентів України на промислові зразки та зобов'язання вчинити дії задоволено позовні вимоги [6] зважаючи на те, що промисловий зразок за патентом України № 33834 від 10.02.2017 року та промисловий зразок за патентом України № 33835 від 10.02.2017 року не відповідає умовам патентоспроможності, зокрема, новизні, оскільки ще до дати подання заявок № s201601232 та № s201601234, за якими було видано спірні патенти, сукупність їх суттєвих ознак стала загальнодоступною у світі.

Важливим досягненням стало запровадження новою редакцією Закону позасудового порядку визнання прав на промисловий зразок недійсними. Таке рішення може прийняти Апеляційна палата НОІВ. Проведення в Апеляційній палаті не вимагає окремого замовлення (призначення) експертизи у сфері інтелектуальної власності, адже вважається, що розгляд матеріалів справи уже здійснюється працівниками Апеляційної палати, які компетентні у сфері права інтелектуальної власності. Цей механізм є важливим для боротьби з так званим «патентним тролінгом» (реєстрація в якості промислових зразків загальновідомих виробів) є швидшим, аніж судовий порядок.

Заява до Апеляційної палати про визнання прав на промисловий зразок недійсними повністю або частково на підставі невідповідності промислового зразка умовам надання правової охорони може бути подана будь-якою особою. За дорученням заявника заяву може бути подано через представника у справах інтелектуальної власності або іншу довірену особу [1]. Сторонами розгляду апеляційної заяви є особа, яка подала апеляційну заяву, та у відповідних випадках власник промислового зразка, права на який визнаються недійсними [2]. Слід також зауважити, що заявник може оскаржити затверджене НОІВ рішення Апеляційної палати у судовому порядку протягом двох місяців від дати одержання рішення (ч. 9 ст. 19 Закону) [1].

Враховуючи, що вирішення питання факту використання промислового зразка певним суб'єктом без дозволу власника промислового зразка, або ж факту ідентичності протиставлюваних промислових зразків для вирішення питання про відповідність одного з них такому критерію охороноздатності, як новизна та низки інших; вирішення питання про відповідність промислового зразка індивідуальному характеру як критерію охороноздатності та низка інших вимагає спеціальних знань, у справах про захист прав на промисловий зразок здійснюється призначення експертизи об'єктів інтелектуальної власності та залучення експерта за відповідною експертною спеціальністю. Так, експертом у таких справах може бути особа, яка атестована як судовий експерт за спеціальностями 13.4. «Дослідження, пов'язані з промисловими зразками», 13.6. «Дослідження, пов'язані з комерційними (фірмовими) найменуваннями, торговельними марками (знаками для товарів і послуг), географічними зазначеннями».

Сьогодні висновок експерта може бути замовлений та підготовлений на вимогу однієї сторони провадження ще до відкриття провадження, або ж у рамках вже відкритого провадження (на замовлення сторони або за ухвалою суду). Попри свою «спеціальність», висновок експерта є рівноцінним засобом доказування у справі, наряду з іншими письмовими, речовими і електронними доказами, а його оцінка як доказу, здійснюється судом сукупно з іншими долученими до справи доказами. Відтак часто при оцінці висновку експерта в мотивувальній частині рішення суду, суд окремо наголошує, що: *«аналізований висновок експерта не суперечить матеріалам справи та не спростований жодними доказами, є повним*

та обґрунтованим, оскільки містить докладний опис проведених досліджень, зроблених в результаті цього дослідження висновків та повну відповідь на питання, які поставлені перед експертом» [7].

Базовими питаннями, які ставлять на вирішення експерту є: відповідність промислового зразка таким критеріям охороноздатності, як новизна та індивідуальний характер; встановлення факту ідентичності оспорюваного та протиставлюваного промислового зразка на підставі встановлення наявності відмінностей їх суттєвих ознак у незначних деталях; встановлення факту і дати доведення промислового зразка до загального відома; встановлення схожості та можливості сплутування промислового зразка з торговельною маркою та ін. О. Ф. Дорошенко та Л. І. Ряботягова зауважують, що для встановлення факту розкриття більш раннього промислового зразка, експерту необхідно провести двоетапний аналіз, щоб дослідити: 1) чи мали місце події, які становлять розкриття промислового зразка і, якщо це розкриття відбулося, то до якої дати це сталося – до дати подання заявки до НОІВ або, якщо заявлено пріоритет – до дати пріоритету; 2) чи могли ці події на розумних підставах стати відомими під час звичайного провадження господарської діяльності у колах, що спеціалізуються у відповідній галузі і провадять свою діяльність на території України [8, 16]. Ці питання, безумовно, можуть бути вирішені лише на підставі спеціальних знань. Призначення експертизи та залучення експерта є запорукою формування належної доказової бази у такій категорії справ, а відтак – запорукою ефективного захисту судом прав інтелектуальної власності на промисловий зразок.

Висновки. Ініціювати захист прав інтелектуальної власності на промисловий зразок може і власник промислового зразка, яким є особа, котрій належать права на промисловий зразок внаслідок факту його реєстрації (зареєстрований промисловий зразок) або внаслідок факту доведення його до загального відома; суб'єкт, який набув виключні майнові права інтелектуальної власності на підставі правочину, а також за згодою власника промислового зразка – особа, яка отримала ліцензію на такий промисловий зразок. Захист прав інтелектуальної власності на промисловий зразок може бути і юрисдикційним, і неюрисдикційним, може відбуватись у позасудовому порядку, а також у судовому порядку. Закон не передбачає обов'язку сторін щодо вжиття заходів досудового врегулювання спору в цій категорії справ. Проте претензійний порядок вирішення спору, зазвичай, таки передусє судовому. Новелою є запровадження такого способу захисту, як визнання прав на промисловий зразок недійсними повністю або частково. Цей спосіб захисту може бути застосований і Апеляційною палатою НОІВ, і судом. Встановлення факту відповідності промислового зразка таким критеріям охороноздатності, як новизна та індивідуальний характер; встановлення факту ідентичності оспорюваного та протиставлюваного промислового зразка на підставі встановлення наявності відмінностей їх суттєвих ознак у незначних деталях; встановлення факту і дати доведення промислового зразка до загального відома; встановлення схожості та можливості сплутування промислового зразка з торговельною маркою потребують спеціальних знань, а тому при вирішенні такої категорії справ судом для вирішення цих питань призначається експертиза в галузі інтелектуальної власності.

Список використаних джерел

1. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15 грудня 1993 року № 3688-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>.
2. Про затвердження Регламенту Апеляційної палати Національного органу інтелектуальної власності : Наказ Мінекономіки від 23.11.2023 року № 17768. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0021-24#Text>.

3. Тарасенко Л. Л. Новації щодо правової охорони промислових зразків. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія «Право»*. Вип. 70. 2022. С. 198–202. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/257549/254376>.
4. Постанова Північно-західного апеляційного господарського суду від 08.06.2021 р. у Справі № 916/1500/19. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97619433>.
5. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
6. Рішення Печерського районного суду м. Києва від 23.11.2023 року у Справі № 757/7720/22-ц. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/115918604>.
7. Рішення Печерського районного суду м. Києва від 13.09.2022 р. у Справі № 757/13863/18-ц. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106935250>.
8. Дорошенко О. Ф., Ряботягова Л. І. Дослідження обставин доведення промислового зразка до загального відома. Судова експертиза об'єктів інтелектуальної власності: теорія і практика : науково-практ. збірник. *НДІ інтелектуальної власності НАПрН України*. Вип. 7. Київ : Інтерсервіс, 2021. 164 с.

References

1. *On the protection of rights to designs. Law of Ukraine of December 15, 1993 No. 3688-XII*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>.
2. *Order of the Ministry of Economy on approval of the Regulations of the Appellate Chamber of the National Intellectual Property Body of November 23, 2023 No. 17768*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0021-24#Text>.
3. Tarasenko, L. L. (2022). Innovations regarding the legal protection of designs. *Scientific Bulletin of the Uzhhorod National University. «Law» series, Vol. 70, 196–202*.
4. *Decision of the North-Western Appellate Commercial Court dated 06/08/2021 in Case No. 916/1500/19*. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97619433>.
5. *Civil Code of Ukraine : Law of Ukraine of January 16, 2003 No. 435-IV*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
6. *Decision of the Pechersk District Court of Kyiv of November 23, 2023 in Case No. 757/7720/22-ts*. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/115918604>.
7. *Decision of the Pechersk District Court of Kyiv of September 13, 2022 in Case No. 757/13863/18-ts*. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106935250>.
8. Doroshenko, O. F., Ryabotyagova, L. I. (2021). Research on presenting the design to public. Forensic examination of objects of intellectual property: theory and practice. *Research Institute of Intellectual Property of the National Academy of Sciences of Ukraine, Iss. 7. Kyiv : Interservice*.

PROTECTION OF RIGHTS TO AN INDUSTRIAL DESIGN

Iryna Batko

*Ivan Franko National University of Lviv,
1, Universytetska Str., Lviv, Ukraine, 79000,
e-mail: Iryna.Batko@lnu.edu.ua
ORCID.ID: 0000-0002-5561-2747*

The article is devoted to the consideration of the issue of forms, methods and procedures for the protection of intellectual property rights to a design. The article analyzes the features of the protection of rights to industrial designs. Within this research, the author argues that the protection of intellectual property rights to a design can be initiated by: the owner of the design

(person who owns the rights to the design due to the fact of its registration (registered industrial design) or due to the fact of bringing it to the general public famous); subject who acquired the exclusive property rights of intellectual property on the basis of a deed; a person who received a license for such a design with the consent of the owner of an industrial design. It is argued that the protection of intellectual property rights to a industrial design can be both jurisdictional and non-jurisdictional. Such cases can be settled out of court and within the court proceedings. The author argues that the Law of Ukraine "On the Protection of Design Rights" does not provide for the obligation of the parties to take measures for pre-trial settlement of the dispute in this category of cases. However, the pretentious dispute resolution procedure usually precedes the judicial one. It is highlighted that the novel is the introduction of such a method of protection as the recognition of industrial design rights as invalid in whole or in part. This method of protection is applicable both by the NOIP Appeals Chamber and by the court. It is substantiated that establishing the fact of compliance of an industrial design with such criteria of protectionability as novelty and individual character; establishing the fact of the identity of the disputed and contested industrial design; establishment of the fact and the date of bringing the industrial design to public knowledge require special knowledge, and therefore, when deciding such a category of cases, the court appoints an expert in the field of intellectual property to resolve these issues. It is established that the owner of an unregistered industrial design brought to public knowledge has the right to prohibit its copying and the use of the industrial design, provided that such use is a consequence of copying the unregistered industrial design. It is substantiated that the most common methods of protection used in the protection of intellectual property rights to an industrial design are: the obligation of the infringer to stop the infringing actions and to compensate for the damage caused, as well as the recognition of the rights to the disputed industrial design as invalid, in the event that the plaintiff considers, that his rights are violated due to the existence of rights to such an industrial design. It is established that the new edition of the law on the protection of rights to industrial designs formulates the method of protection as "recognition of the rights to an industrial design as invalid", and not invalidation of the patent (certificate).

Keywords: intellectual property, industrial property, property rights of intellectual property, copyright, patent, certificate

*Стаття: надійшла до редакції 25.04.2024
прийнята до друку 30.04.2024*